

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СТРАХОВИХ ВИПЛАТ, СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ, ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ ТА ПЛЪГ

вул. Бастіонна, 9, м. Київ-14, 01601 тел. 284-89-33,

E-mail: info@pfu.gov.ua, сайт www.pfu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00035323

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Розглянувши Ваше звернення від 28.07.2023 щодо надання допомоги по вагітності та пологах (вх. № 33229/У-2800-23 від 28.07.2023), Пенсійний фонд України повідомляє.

Відповідно до внесених змін Законом України від 13.07.2023 № 3238-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами" до абзацу другого і третього частини першої статті 18 Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (в редакції Закону України від 21.09.2022 № 2620-IX) (далі – Закон № 1105) допомога по вагітності та пологах застрахованій особі виплачується за весь період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох і більше дітей - 70) календарних днів після пологів. За бажанням жінки та у разі відсутності медичних протипоказань частина відпустки тривалістю 70 календарних днів, передбачена до пологів, може бути перенесена та використана жінкою частково або повністю після пологів, починаючи з дня пологів. При цьому загальна тривалість відпустки не може перевищувати сумарно 126 календарних днів (140 календарних днів - у разі народження двох і більше дітей та у разі ускладнених пологів).

Жінкам, віднесеним до 1-3 категорії осіб, які постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, допомога по вагітності та пологах виплачується за весь період зазначеної відпустки, тривалість якої становить 90 календарних днів до пологів та 90 календарних днів після пологів. За бажанням жінки та у разі відсутності медичних протипоказань частина відпустки тривалістю 90 календарних днів, передбачена до пологів, може бути перенесена та використана жінкою частково або повністю після пологів, починаючи з дня пологів.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 18 Закону № 1105 допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату заробітної плати (доходу) за період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.

Згідно із частиною 1 статті 22 Закону № 1105 допомога по вагітності та пологах застрахованим особам, які працюють на умовах трудового договору (контракту), гіг-

Зарубіна Світлана Анатоліївна

КНЕДП ІДД ДПС

D9BCDD824FAB4C1A9F6EEE6BCD6C7C0095292DCEB56C57540EEADAB87F98FC500

31.07.2023

Пенсійний фонд України

31.07.2023
29023-33229/У-03/8-2800/23

контракту, іншого цивільно-правового договору та на інших підставах, передбачених законом, призначається та здійснюється за основним місцем роботи (діяльності).

Частиною першою статті 23 Закону № 1105 передбачено, що підставою для призначення допомоги по вагітності та пологах є сформований на основі медичного висновку про тимчасову непрацездатність або документа, що засвідчує факт усиновлення дитини, встановлення опіки над дитиною, листок непрацездатності.

Згідно із пунктом 2 розділу II Порядку видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.06.2021 № 1234 “Про затвердження Порядку видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.07.2021 за № 890/36512, листок непрацездатності формується в Електронному реєстрі листків непрацездатності на підставі інформації про медичний висновок (медичні висновки) у разі ідентифікації пацієнта як застрахованої особи в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Дати відкриття та закриття листка непрацездатності відповідають датам початку строку дії та закінчення строку дії медичного висновку, на підставі якого сформований цей листок непрацездатності. Листок непрацездатності з причиною непрацездатності “Вагітність та пологи” вважається виданим через сім днів з дати відкриття листка непрацездатності.

Порядок обчислення середньої заробітної плати для надання допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах визначається Кабінетом Міністрів України відповідно до частини другої статті 25 Закону № 1105. Таким нормативним документом є Порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266 (далі – Порядок).

Пунктом 3 Порядку передбачено, що середньоденна заробітна плата (дохід) обчислюється шляхом ділення нарахованої за розрахунковий період (12 календарних місяців) заробітної плати (доходу), на яку нарахований єдиний внесок та/або страхові внески на відповідні види загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі – страхові внески), на кількість календарних днів перебування у трудових відносинах, виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами, провадження підприємницької або іншої діяльності, пов'язаної з отриманням доходу безпосередньо від такої діяльності, у розрахунковому періоді без урахування календарних днів, не відпрацьованих з поважних причин.

Згідно із пунктом 25 Порядку розрахунковим періодом, за який обчислюється середня заробітна плата, є 12 календарних місяців перебування у трудових відносинах (з першого до першого числа) за останнім основним місцем роботи застрахованої особи, що передують місяцю, в якому настав страховий випадок.

Нормою статті 26 Закону № 1105 визначено, що підставою для фінансування страхувальників Пенсійним фондом України є оформлена за встановленим зразком заява-розрахунок, що містить інформацію про нараховані застрахованим особам суми страхових виплат за їх видами.

Відповідно до постанови правління Пенсійного фонду України від 21.12.2022 № 28-3 “Деякі питання фінансування для здійснення виплат та надання соціальних послуг, визначених Законом України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування””, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29.12.2022 за № 1703/39039, фінансування для здійснення страхових виплат, визначених Законом № 1105, здійснюється централізовано Пенсійним фондом України на підставі заяв-розрахунків, що містять інформацію про нараховані застрахованим особам суми страхових виплат за їх видами.

Заява-розрахунок та повідомлення про виплату коштів застрахованим особам подаються страхувальниками через Єдиний державний вебпортал електронних послуг або вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України, а також можуть подаватися у паперовій формі разом з електронною формою на електронному носії інформації головним управлінням Пенсійного фонду України в областях та м. Києві за основним місцем обліку страхувальників.

У заяві-розрахунку, форма якої затверджена Порядком фінансування страхувальників для надання матеріального забезпечення застрахованим особам у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та окремих виплат потерпілим на виробництві за рахунок коштів Фонду соціального страхування України, затверджений постановою правління Фонду соціального страхування України від 19.07.2018 № 12 (далі – Порядок № 12), у додатку 1 до Порядку № 12 зазначається саме період, який визначений листком непрацездатності у зв’язку з вагітністю та пологами, та який сформований на підставі медичного висновку про тимчасову непрацездатність закладу охорони здоров’я.

Слід зазначити, що відповідно до частини першої статті 18 Закону № 1105 допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату заробітної плати (доходу) за період відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами.

З урахуванням зазначеного, допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі на підставі листка непрацездатності сформованого на підставі інформації про медичний висновок за період відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами.

Що стосується питання формування медичних висновків, медичних висновків про відсутність медичних протипоказань та механізму надання (перенесення) відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами, то вони не відносяться до компетенції Пенсійного фонду України.

З повагою

**начальник управління страхових виплат
та соціальних послуг**

Світлана ЗАРУБІНА